

Verksamhetsplan
för
Föräldrakooperativet
Sagan
2016-2017

Verdandivägen 2
130 54 Dalarö
Tel: 08-50151684
Hemsida: www.sagan.nu
e-post: info@sagan.nu

Innehåll

Organisation	3
Presentation av förskolan Sagan	3
Förskolans värdegrund.....	4
Grundläggande värden	4
Prioriterade områden	5
Systematiskt kvalitetsarbete	5
Mål och riktlinjer.....	6
Normer och värden	6
Genus perspektiv	6
Socialutveckling	7
Dokumentation	7
Utvärdering	7
Bedömning	8
Inläring och utveckling	8
Språkutveckling	8
Matematikutveckling	10
Naturvetenskap och teknik	10
Lek	11
Kultur och omvärld	11
Sång, rytmik och musik	12
Bild och form	12
Rörelse	13
Barn i behov av särskilt stöd	13
Barns inflytande	14
Förskolan och hem.....	15
Samverka med förskoleklassen och skolan	16

Organisation

Presentation av förskolan Sagan

Förskolan är ett föräldrakooperativ där föräldrar som har barn på förskolan är medlemmar. Om man önskar plats på Sagan söker man via Haninge kommuns kö. På förskolan Sagan är barn inskrivna i åldrarna 1-5 år. Vi tillämpar kommunens regler om maxtaxa och gällande regler för barn till föräldralediga.

Sagan ligger i Sagaområdet mitt i Dalarö, med havet och naturen runt knuten. Sagan har rymliga lokaler och en stor gård, med berg och skogsparti, stora gräsytor, trädgårdsland och fruktträd, gungor, lekställning med rutschkana och sandlådor. Att vara utomhus är en viktig del av Sagans verksamhet.

Sagan är en traditionell förskola. Vi tycker det är viktigt att barnen får daglig stimulans av såväl pedagogledda aktiviteter som av utevistelse och fri lek. Vi är därför flexibla i vår planering och vi utgår från barnens behov och intressen. Barnens inflytande påverkar vår verksamhet. På Sagan strävar vi efter att ha förståelse för varje barns specifika behov och vara lyhörd för deras inre tanke- och känslprocesser.

Sagan har öppet mellan kl. 07.00 och 17.30.

Verksamhetsidé

Barnen på Sagan ska få en trygg och utvecklande tid där barnens nyfikenhet, kreativitet, fantasi och upptäckarlust färgar verksamheten. Sagan strävar efter små barngrupper med hög personaltäthet, vilket ger större möjlighet till individanpassad pedagogik samtidigt som vi tar hänsyn till gruppen. Ett nära samarbete med och delaktiga föräldrar lägger en trygg grund för ett livslångt lärande.

Vision

Välmående personal och engagerade familjer skapar trygga barn som får en rolig, utvecklande och lärorik tid på sagan. Det bygger en stabil grund för barnen, inför framtiden.

Förskolans värdegrund

Grundläggande värden

”Förskolan vilar på demokratins grund. Därför ska dess verksamhet utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.” (Lpfö98, rev. 2010)

Förståelse och medmännisklighet

”Förskolan ska ta till vara och utveckla barnens förmåga till ansvarskänsla och social handlingsberedskap, så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs. Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten ska präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling. Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra ska stödjas” (Lpfö98, rev.2010)

Saklighet och allsidighet

Förskolan ska vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Varje barn ska ges möjlighet att bilda sig egna uppfattningar och göra val utifrån de egna förutsättningarna. Delaktighet och tilltro till den egna förmågan ska på så vis grundläggas och växa. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna lämna sina barn till förskolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. (Lpfö98, rev. 2010)

Prioriterade områden

Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet är en ständigt pågående process, som genomsyrar allt arbete i förskolan. Det omfattar alla vuxna och barn i förskolan och stärker känslan av samhörighet och gemensamt ansvar. Utifrån Skolverkets mall för systematiskt kvalitetsarbete, har vi tagit fram en ny modell att utgå ifrån. Utvärderings- och kvalitetssäkringsarbete kommer ske på alla olika nivåer med en tät kontinuitet. Modellen bygger på mallstyrd planering, genomförande och reflektion, dels ur ett pedagogiskt perspektiv och dels ur ett perspektiv för systematiskt förbättringsarbete.

Sagens mål är att;

- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i den dagliga verksamheten genom;
- Nulägesanalys
- Månads-, termins- och läsårsanalyser
- Grovplanering läsårsvis med val av fokusområde och Tema arbete
- Målformulering
- Prioriterade förbättrings- och utvecklingsområden som lyfts kontinuerligt i arbetslaget.
- Arbetsgrupper
- Genomförande
- Utvärdering
- Dokumentation
- Grupp- och individuell utvecklingsplan
- Verksamhetsplan
- Likabehandlingsplan
- Utvecklingsplaner och handlingsplaner inom olika prioriterade områden.
-

Mål och riktlinjer

Normer och värden

”Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem”. (Lpfö98, rev. 2010)

Mål

Vårt mål är att hjälpa barnen att utveckla;

- Kommunikativ förmåga i reella sammanhang
- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,
- sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- förmåga att ta hänsyn till och att kunna sätta sig in i andra människors olika situationer,

Arbetsätt

Detta når vi genom att;

- Vi sätter alltid barnets bästa främst.
- Vi lyssnar på och beaktar barnens åsikter.
- Hos oss respekteras varje barns integritet.
- Vi är symboliska ledare för barnen.
- Vi ser och uppmärksammar alla barn lika mycket.
- samtala med barnen, uppmuntra barnen till att diskutera och reflektera tillsammans i olika sammanhang såsom i lek eller genom drama alternativt spela dock teater och gestalta olika frågeställningar, visa filmer, läsa varierad litteratur, sjunga sånger med stor variation och arbeta med olika teman.
- få barnen att känna igen sig i både den starke och den svage individen,
- hjälpa barnen att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra, ge barnen de olika ”sociala spelnycklarna” och kommunikativa verktyg.
- alla barn får tillgång till samma pedagogiska material,
- Barnen har eget inflytande på verksamheten, samt lär sig förstå sitt eller gruppens inflytande via fria val/ demokratiska röstningar i olika val.
- aktivt arbete för att alla barn ska få lika mycket tid för samtal med andra barn och vuxna,
- Samarbeta med hemmen och diskutera regler och förhållningssätt i förskolan.
- Barnmassage öppnar ett intresse och medvetenhet av vikten av att se och ta hand om varandra.
- Vi har formulerat ett etiskt paraplymål som färgar alla verksamhetsområden.

Genus perspektiv

Mål

Vår målsättning är;

- att hjälpa barnen att utveckla förståelse för att människor har lika värde oavsett kön, social eller etnisk bakgrund, eller läggning och
- ge både flickor och pojkar genom leken samma möjligheter att prova och utveckla sina intressen utan begränsningar av könsroller,

Arbetsätt

Detta når vi genom;

- stimulera barnen att leka varierande lekar oavsett kön, bilda lekgrupper där det finns utrymme för alla barn med olika behov och personligheter. Pedagogen leder medvetet barnen till olika lekar så att man bryter de traditionella könsmodellerna, och stöttar/utvecklar/utmanar barnet utifrån dess intressen och behov.
- Läser varierad litteratur med fokus på att presentera olika familjekonstellationer/etniska bakgrunder/levnadssätt. M.m

- Genom drama med barnen, dockteater, flanosagor, barnens egna sagor lyfter vi olika frågeställningar.

Socialutveckling

"Verksamheten ska bidra till att barnen utvecklar en förståelse för sig själva och sin omvärld."
(Lpfö98, rev.2010)

Mål

Målsättningen är att hjälpa barnet att;

- utveckla självständighet och tillit till sin egen förmåga,
- utveckla sin förmåga att fungera enskilt och i grupp,
- förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler,
- lära ta hand om sin omgivning och utveckla ordningssinne,
- träna upp sin koncentrationsförmåga, tålamod och respekt,

Arbetsätt

Detta når vi genom att uppmuntra och visa barnen vägen till ansvarstagande. På förskolan har vi varje dag praktiska övningar som är indelade i tre områden;

1. Omsorg om den egna personen/individ.
  2. Omsorg om miljön.
  3. Grundläggande rörelser.
- Omsorg för den egna individen: Hygien, ansvara för barnets egna personliga saker, rörelse, se sin egen utveckling, mentalträning, bygga upp barnens självkänsla.
  - Omsorg för miljön: Se sin egen delaktighet i vardagen, barnen får vara med att påverka inne och utemiljö, ansvar för att ta hand om det som är förskolans.
  - Visa nya användnings områden olika material/skräp, bygga upp barnens medvetenhet om natur och miljö.
  - Vistas ute i natur och närområde för att utveckla intresse och medvetenhet om sin egen påverkan.
  - Synligöra barnets egna påverkan i grupp eller sociala sammanhang.
  - Grundläggande rörelse: Vardagsmotorik, fin- och grovmotorik.

Vårt ansvar som pedagog är att hjälpa barnen att lära sig det sociala samspelet tidigt, för att kunna utveckla solidaritet, empati och utveckla självkänsla och därmed också förmågan att förstå andra människor. Det är vår uppgift att barnen växer upp till människor som accepterar olika människor på lika villkor. Vi försöker bygga den här vägen på frihet och respekt;

- frihet att välja aktivitet och möjligheten att arbeta ostört,
- att barnen väljer själv om de vill arbeta i grupp eller självständigt,
- att ha rätt att utvecklas i sin egen takt och efter sina egna förutsättningar och intressen,
- att tala, bli hörd och bekräftad,

Dokumentation

- Anteckning av barnobservationer, beteende analyser, kartläggning,
- Barnintervjuer
- Iup
- Verksamhetsanalyser
- Portfolio
- Foto och videofilm
- Pedagogisk dokumentation

Utvärdering

- Vi utvärderar fortlöpande i arbetslaget samt varje termin.
- utvecklingssamtal en gång per år under vårterminen om ingenting annat önskas, Arbetsgruppen har delat in efter olika ansvarsbarn

- Föräldraenkät och skolplan.

Bedömning

- Föräldrar -/ personal-/ observatörsbedömning av i vilken utsträckning förskolan bidrar till att utveckla barnens sociala förmåga.
- Andel föräldrar som uppger att deras barn tycker det är roligt att vara på förskolan (%).
- Andel barn som tycker att det är roligt att gå till förskolan, (barnintervju)
- Andel föräldrar som känner sig trygga med barnets omvårdnad på förskolan (%),
- Att alla barn ges lika möjligheter att utvecklas
- Självutvärdering av medarbetarna
- Styrelsens/visionsgruppens utvärdering

Inläring och utveckling

"Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan ska erbjuda barnen en god pedagogisk verksamhet, där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet..."

"Verksamheten ska bidra till att barnen utvecklar en förståelse för sig själva och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra grunden för den pedagogiska verksamheten. Den ska utgå ifrån barnens erfarenheter, intressen, behov och åsikter. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas till vara för att skapa mångfald i lärandet."

"Miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande..."
(Lpfö98, rev.2010)

Språkutveckling

"Förskolan ska lägga stor vikt vid att stimulera varje barns språkutveckling och uppmuntra och ta till vara barnets nyfikenhet och intresse för den skriftspråkliga världen..."

(Lpfö98, rev.2010)

Mål

Pedagogerna arbetar medvetet med språkutveckling och flerspråkighet genom lustfyllt lärande. Målsättningen är att hjälpa barn att;

- utveckla nyanserat talspråk,
- utveckla barnets ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord,
- utveckla förmåga att berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra,
- utveckla intresse för läsning,
- utveckla intresse för skrivning

Arbetsätt

Detta når vi genom att arbeta med;

a) Det talade språket

- Vad barnet behöver är ett rikt ordförråd. Sagans miljö ger detta genom ett medvetet arbete med föremålen i miljön, att benämna de olika kvalitéerna i det sinnestränande materialet (tjock, kort, blå, ljus, mörk, varmt, kallt. etc.).

- Vi använder vårt språk på ett medvetet sätt för att utveckla barnets ordförråd, och kunskap om t.ex. färg, propositioner ex. Kan du lägga den röda bollen bakom den vita stolen?
- Vi arbetar med ordkort/Ord och bildmatchning, spel, Ipad, Dator, internet, där barnet lockas till att läsa för att få reda på vad något heter.
- Högläsning och tillgång till böcker, bokbussen
- Teater besök minst en gång/termin,
- Det dagliga samtalet med barnen, både enskilt och i grupp om vardagliga händelser och att se till att alla barn får talutrymme; dvs. att alla barn får delta aktivt.
- Genom att tala tydligt, konkret och lyssna på vad barnet lär sig barnet språkets sociala regler t.ex. att respektera någon som talar och lyssna klart innan man börjar prata.
- Vi sjunger med barnen varje dag olika rim och ramsor och ständigt utvecklar vi vår språkpåse
- Vi arbetar med olika tema på förskolan och vi integrerar språket med de olika ämnena.
- Vi lyfter och skapar ett intresse för andra språk så som engelska, teckenspråk, samt de språk som finns hos förskolans flerspråkiga barn genom att prata, sjunga, räkna m.m på dessa språk.

b) Det skrivna språket

För att barnet skall kunna skriva måste handen och hjärnan vara förberedda.

- Handen förbereder vi genom allt som:
- Genom att arbeta med praktiska vardagsövningar och sensoriskt material lär barnet pennfattning (t.ex. pincettövningar och cylinderblock m.m.).
- Vi använder många olika verktyg så som stenciler, sand, ipad och andra finmotoriska material som redskap i lärandet av det skrivna språket.
- Hjärnan förbereds genom det rika ordförrådet som nämns ovan. Vi introducerar bokstävernas ljud med hjälp av olika lekar och material. De får möjlighet att analysera ljuden i orden.
- Vi implementerar Bornholmsmodellen som ett genomsyrande arbetssätt inom hela språkområdet.

d) Modersmålstöd

"Förskolan ska sträva efter att varje barn som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål."
(Lpfö98, rev.2010)

Mål

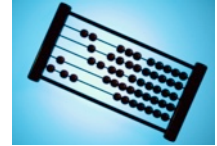
Enligt läroplanen ska barn med ett annat modersmål än svenska ha modersmålstöd och målsättningen är att;

- stärka barnets modersmål
- stärka barnets identitet
- främja barnets integration i ett mångkulturellt samhälle
- främja barnens respekt för varandras språk, kultur, traditioner och religion i demokratisk anda.

Arbetssätt

Detta når vi genom att;

- barnets kontaktperson/pedagog eller motsvarande startar dialog med föräldrarna om förväntningar och behov,
- kontaktperson/pedagog och föräldrar planerar samverkan för barnets språkutveckling och en plan formuleras för det enskilda barnet,
- använda varierade arbetssätt där barn får tillgång till olika material och metoder t ex språklekar, sagor, rim och ramsor, sång, musik, spel och drama, skapande verksamhet och temaarbete m.m.
- all förskolepersonal har en viktig uppgift i att belysa alla barns kultur och traditioner i förskolan,
- För mer information se, Sagans modersmålsplan.
- Vi har även tänkt arbeta med ett språkprojekt med långsiktigt fokus på språkarbete.

Matematikutveckling

"Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar... utvecklar sin förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp... utvecklar sin matematiska förmåga att föra och följa resonemang."
(Lpfö98, rev. 2010)

Mål

Målsättningen är att hjälpa barnen att;

- utveckla sin förmåga att orientera sig i tid och rum,
- lära sig taluppfattning och symboler och träna matematiska begrepp,
- utveckla sin förståelse för grundläggande egenskaper hos mängder, antal, ordning,
- inspirera och bibehålla intresset för matematik,
- tillägna sig självförtroende och självkänsla i matematiken,

Arbetsätt

Detta når vi genom att;

- barnen arbetar med matematikmaterial som, olika sorterings material, olika former och symboler i olika storlekar och vikter,
- Vi använder oss av naturmaterial, och uppmärksammar former, vikter, o.s.v. ute i vår natur och närmiljö.
- Använda matematiska begrepp och frågeställningar till vardags.
- med hjälp av det materialet får barnet upplevelse för höjd, längd, bredd, antal och vikt. De lär sig kategorisera, klassificera och se likheter och olikheter, samt se olika frågeställningar och problemlösningar.
- barnen deltar aktivt i olika rutiner och aktiviteter där matematik ingår t.ex. duka fram tallrikar, bestick och glas, baka,
- vi arbetar med olika teman och projekt om matematik,
- på samling/reflektions stunder sjunger och pratar rim, ramsor, sånger där matematik ingår,
- Sagor, teater där huvudrollsinnehavarna har olika former och namn efter t.ex. former. Ex. Herr Rektangel och herr Kvadrat har tillsammans tre barn. De heter triangel gul, grön och orange,

Naturvetenskap och teknik

"Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar intresse och förståelse för naturens olika kretslopp och för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra.. utvecklar sin förmåga att urskilja, utforska, dokumentera, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap... utvecklar sin förståelse för naturvetenskap och samband i naturen, liksom sitt kunnande om växter, djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen."
(Lpfö98, rev.2010)

Mål

Vår målsättning är att hjälpa barnen att;

- utveckla en respekt och ansvarskänsla till naturen,
- lära känna växter och djur och hur de vanligaste svenska djuren och växterna ser ut,
- lära sig om allemansrätten och vad som är tillåtet att göra i skog och mark,
- uppleva väderleksförändringar och årstider,
- få insikt om att allt hör samman i ett evigt kretslopp och att människan är en del av naturen,
- lära sig bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika material, redskap och verktyg,
- få förståelse för jorden, universum och människans utveckling.

Arbetsätt

Detta når vi genom att;

- arbeta med olika tema om t.ex. bondgård, vilda djur och djurens och växternas livscykel m.m. Under temats gång så besöker vi olika platser, upplever olika aktiviteter som tillhör temat.
- Vi jobbar med olika material om natur, djur, planeter osv för att på ett lustfyllt sätt lära sig om olika ämnen på många olika sätt. Ex på material: Dator, ordbilder, litteratur, ipad, spel, naturmaterial.
- vara ute i skog och mark och uppleva den konkret och se årstiderna och naturen förändras, (skogspromenad minst en gång/vecka),
- ordna en naturruta – återkomma till ett och samma ställe i skogen (en gång i veckan) och se vad som har hänt med naturen.
- plantera på förskolan gård.
- arbeta med olika experiment t ex luftexperiment och vattenexperiment; vad flyter och sjunker, vad löser sig i vatten, vattnet kretslopp,
- Förskolan Sagan arbetar man med återvinningen, deltar i håll Sverige rent, skräpplockardagen.m.m.
- skapa med barnen och tillverka med olika växter och djur ... m.m.

Vi arbeta med sensoriska material som hjälpar barnen att;

- träna sina sinnen t.ex. syn, hörsel, smak, lukt och känsel,
- utveckla sin iakttagelseförmåga samt koordination av rörelser
- träna färgsinne och färgkänsla, blanda och skapa nya färger och nyanser.
- Skapa med olika material och former.

Lek

”Leken är viktig för barns utveckling och lärande. Ett medvetet bruk av leken för att främja varje barns utveckling och lärande ska präglade verksamheten i förskolan. I lekens och det lustfyllda lärandets olika former stimuleras fantasi, inlevelse, kommunikation och förmåga till symboliskt tänkande samt förmåga att samarbeta och lösa problem. Barnet kan i den skapande och gestaltande leken få möjligheter att uttrycka och bearbeta upplevelser, känslor och erfarenheter.”

Mål

Förskolan ska sträva efter att varje barn;

- utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära,

Arbetsätt

Man betonar vikten av att barnen får leka, och leka med så få avbrott som möjligt. Man observerar och iaktar barnens lek, utifrån detta arbetar man aktivt med de barn som inte är intresserade av lek. Detta gör man genom att själv gå in i leken och visa att den är viktig. Man uppmuntrar lek i olika miljöer för alla barn och arbetar med att stärka barnen i att våga gå in i olika roller.

Vårt Material som lockar till olika lekar ska alltid finnas att hämta på samma plats och i barnets höjd, vilket uppmuntrar ordning och självständighet. Den som har använt ett material har ansvar för att det snyggt och prydligt hamnar på sin rätta plats igen. Är en viss arbetsmateriel upptaget får man vänta på sin tur eller komma överens om att samarbeta.

Kultur och omvärld

”Förskolan ska sträva efter att varje barn känner delaktighet i sin egen kultur och utvecklar känsla och respekt för andras kulturer...”

”Att skapa och kommunicera med hjälp av olika uttrycksformer såsom bild, sång och musik, drama, rytmik, dans och rörelse liksom med hjälp av tal- och skriftspråk utgör både innehåll och metod i förskolans strävan att främja barns utveckling och lärande....”(Lpfö98, rev.2010)

I kulturmaterialet inkluderas bl. a: historia, geografi, musik, konst, bild, hantverk och drama. Precis som med allting annat kommer barnet att arbeta med konkreta föremål för att sedan gå vidare till abstraktion.

- Vi jobbar med de modernmålsspråk som finns på skolan, samt uppmärksammar deras kulturer och högtider.
- Med varierad litteratur, sagor, drama, filmer får vi i fantasin "resa" till olika länder och få en inblick i liv/miljö/natur.
- Barnen delar med sig av sina upplevelser, erfarenheter samt tankar om deras resor, saker de har sett eller hört utanför förskolan. Detta uppmärksammar vi pedagoger och lyfter upp/in i vår verksamhet.

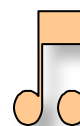
Sång, rytmik och musik

"Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som sång och musik, dans och drama..." (Lpfö98, rev. 2010)

Mål

Målsättning är att hjälpa barnen att:

- intressera för ljud,
- träna språk och hörselsinne genom att sjunga,
- träna örat att skilja emellan olika ljud,
- ge möjlighet att träna kroppsuppfattning, rumsuppfattning, finmotorik och grovmotorik, oralmotorik.
- träna avslappning,

Arbetsätt

Detta når vi genom att;

- lyssna olika sorters musik,
- spela musikinstrument och sjunga olika sånger med barnen,
- ha musikstunder/möjligheter, där barnen får använda instrument och sjunga,
- ha rörelse övningar/lekar/danser till musik regelbundet,
- lyssna på musik under vilan som är avsedd för avslappning, samt barnmassage till musik.
- fira barnens födelsedag,
- träna barnen på att uppträda med sång och teater.

Bild och form

"Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar intresse för bilder, texter och olika medier samt sin förmåga att använda sig av, tolka och samtala om dessa," (Lpfö-98, rev. 2010)

Mål

Målet med bild och form är att:

- väcka intresse för att rita och måla,
- väcka intresse för att skapa fritt med olika material,
- träna färgsinne och färgkänsla,
- visa barnen olika tekniker och sedan låta dem få experimentera själva,
- utveckla finmotoriken,
- Lära barnen att använda sig av olika verktyg, t.ex. Sax, ipad, dator, linjal, pensel, kniv, m.m.
- Väcka ett intresse att skapa med nya och gammal teknik,
- träna upp sin koncentrationsförmåga och sitt tålamod,

Arbetsätt

Detta når vi genom;

- att barnen får fri tillgång till skapande arbete med färg, måla klippa, klistra och arbeta med lera, m.m. Vi ger barnet frihet att uttrycka sig.

- arbeta med olika teman/traditioner som t.ex. Vatten temat, experiment, jul, påsk, .etc.,
- arbeta med Jordglob och prata om Jorden, och går sedan vidare till världsdelen och de olika länderna och dess städer. Detta för att barnet skall få ett helhetsperspektiv,
- Skapa intresse av världen, olika länder, flaggor och människor

Rörelse

"Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande,"
(Lpfö98, rev.2010)

Mål

Vårt mål är att hjälpa barnen att;

- utveckla sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning,
- utveckla förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande,

Arbetsätt

- vistas utomhus varje dag och få möjlighet att träna grovmotoriken i parker, skog, stränder och på promenader,
- ha rörelseövningar, danser, lekar
- finmotoriken tränas genom att skapa, äta med bestick, baka, i leken m.m.
- Utveckla ett intresse och erbjuda barnmassage,
- Vi jobbar med mentalträning/mindfullnes för barn så att de kan lära sig att visularisera, fokusera, finna ett lugn.
- Oralmotoriken utvecklas genom rim, ramsor, sång, drama, språk, oralmotoriska lekar så som t.ex. blåsa såpbubblor, blåshocky, blåsa fjädrar m.m.
- samtala med barnen om att äta rätt och näringsrikt och att röra på sig,
- på förskolan serveras hälsosam mat gjord från grunden i vårt eget kök av vår kock, med fokus på så lite socker som möjligt, samt att vår förskola föredrar ekologisk och närodlat mat. Förskolan följer livsverkets råd och rekommendationer.
- Vid tillgång till idrottshall får alla barn kontinuerligt idrott och hälsa i hallen.

Barn i behov av särskilt stöd

"Den pedagogiska verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd än andra ska få detta stöd ut format med hänsyn till egna behov och förutsättningar," (Lpfö98, rev.2010)

Mål

Vårt mål är att;

- ge stimulans och särskilt stöd till de barn som befinner sig i svårigheter av olika slag,
- Se alla barns olika behov och intressen, utifrån detta bygga upp rätt förutsättningar för barnet.

Arbetsätt

Detta når vi genom att;

- Vi observera kontinuerligt barnen för att upptäcka om något barn behöver extra stöd,
- När en ett beteende/behov har uppmärksamats så gör vi en kartläggning av barnets behov, beteende, rutiner, intressen, inlärningsstrategier, m.m. för att bygga upp ett korrekt fakta baserat material som senare kan ligga till grund för att bygga upp en handlingsplan eller en ev. resurs/behovs ansökan.
- När arbetslaget har uppmärksammat och sett ett behov hos ett barn att ta in stöd utanför verksamheten så ansvarar förskolechefen för att se till att dessa åtgärder sker.-
- förskolläraren har huvudansvaret för att följa och utvärdera arbetet med barn i behov av särskilt stöd,

- pedagog och föräldrar planerar samverka för barnets inläring och utveckling en plan formuleras för det enskilda barnet,
- använda varierade arbetssätt där barn får tillgång till olika material och metoder,
- all förskolepersonal har en viktig uppgift i att ge extra stöd och stimulans till barn som befinner sig i svårigheter,
- Om barnet utsätts för skada eller fara utanför förskolan så är anställda på förskolan att kontakta de rätta/mest lämpade myndigheterna.

Barns inflytande

"I förskolan läggs grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för bör ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av den pedagogiska verksamheten."(Lpfö-98, rev.2010)

Mål

Vårt mål är att;

- stärka barnets förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation,
- varje barn känner sig trygg i sig själv och utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö,
- utvecklar sin förmåga att förstå och att handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande,

Arbetssätt

- Vi samtalar med barnen och är lyhörda för deras åsikter och behov.
- Se till att alla får en chans att göra sin röst hörd och blir respekterad därefter.
- Verksamheten planeras utifrån barnens intressen och behov, de får vara med att bygga upp planeringen, inne och utemiljö, deras intresse får leda vårt tema under årets gång.
- Ställa krav efter barnets utvecklingsnivå.
- Att vi vuxna ger positiv förstärkning och uppmuntran, ser och bekräftar alla barn.
- Att vi vuxna är goda förebilder för barn.
- För att våga säga vad man tycker, ta initiativ till lek, och lära känna nya vänner behövs självkänsla och mod. Hos oss blir alla barn sedda, hörda och bekräftade. Vi vet att barnen kan och ger därför utmaningar på varje barns nivå vilket stärker deras självkänsla. Vi lyfter och uppmärksammar gärna barnens framsteg vid samlingar eller andra situationer i vardagen.
- varje barn ska utveckla sin identitet och vara trygg i den. Vi uppmuntrar barnen att aktivt delta i beslut och känna att de har inflytande över dagen i förskolan. Barnen får träna på att bli självständiga i rutiner som av- och påklädning, hygien och matsituationer. Ledorden "Jag vill, jag kan och jag vågar" arbetar vi med för att barnen ska få känna och träna sin självkänsla och självförtroende.
- barnen redan från tidig ålder får prova att själva stå i centrum och att våga ta plats. Detta görs exempelvis genom att ett barn kan leda en samling eller sångstund. De äldre barnen får träna på symboliskt ledarskap genom att fungera som förebilder för de yngre. Det hjälper barnen att utveckla en stark tilltro till sina egna förmågor och således ett bra självförtroende och en god självkänsla. En god självkänsla är vetskapen om att du är älskvärd, viktig, duglig och unik.

Bedömning

- Andel föräldrar som anser att deras barn får stöd i att ta egna initiativ och eget ansvar.
- Andel föräldrar som tycker att deras barns tankar och idéer tas tillvara.
- Andel föräldrar som tycker att deras barns utveckling och lärande dokumenteras och följs upp.
- Självutvärdering av medarbetarna.

Förskolan och hem

”Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan.”

(Lpfö98, rev.2010)

Mål

Vårt mål är att;

- föräldrarna har delaktighet och inflytande i verksamheten,
- ha en god samarbete med föräldrarna,
- Vi är ett föräldrakooperativ där föräldrarna bör ha olika roller som t.ex. arbetsgivare, medarbetare, vårdnadshavare/kund, etc.
- medarbetarna har ett likvärdigt förhållningssätt mot barn och föräldrar,

Arbetsätt

Detta når vi genom;

- arbetsgrupper med föräldrar
- genom den dagliga kontakten vid lämning och hämtning, veckobrev, telefon, föräldrafika,
- föräldramöte, utvecklingssamtal och familjefester minst en gång per termin,
- utveckla och ta reda på hur föräldrar vill ha inflytande i verksamheten och hur det kan se ut,
- regelbundna pedagogiska diskussioner och samtal angående förhållningssätt,
- Nalle projektet, där barnen har en Nalle och nallens väska som får följa med hem under helgen. På måndagen får detta barn som haft nallen hemma berätta för sina vänner vad de har gjort under helgen/vilka rutiner och hur det ser ut hemma hos dem, hur deras familj ser ut osv.
- Vi ber barnen/familjerna ta med sig ”skräp” ifrån hemmen som vi kan skapa med. Detta väcker en nyfikenhet hos vårdnadshavarna, samt en känsla av delaktighet i barnens vardag.

Bedömning

- Andel föräldrar som uppger att de har fått information om förskolans mål och arbetsätt.
- Andel föräldrar som uppger att de känner sig delaktiga i utformningen av verksamheten.
- Andel föräldrar som tycker att utvecklingssamtalen fungerar bra och uppger att de har fått information om sitt barns utveckling.
- Andel föräldrar som tycker att medarbetarna har ett likvärdigt förhållningssätt.
- Självutvärdering av medarbetarna.

Samverka med förskoleklassen och skolan

”Förskolan ska sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskole-klassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv...”

”När barnets övergång till de nya verksamheterna närmar sig har förskolan den särskilda uppgiften att finna former för att avrunda och avsluta förskole-perioden. Vid övergången till nya verksamheter ska särskild uppmärksamhet ägnas de barn som behöver särskilt stöd Lpfö98, rev.

2010)

Mål

Målsättningen är att hjälpa barnen att;

- känna sig trygga vid skolstarten,
- känna till skollokalen och skolans närmiljö,
- ha träffat sin blivande lärare och nya kompisar,
- veta vad det innebär att gå i skolan,
- vid övergången ska särskild uppmärksamhet ägnas de barn som behöver särskilt stöd,

Arbetsätt

- Detta når vi genom att;
- samarbeta med skolor, förskoleklass och fritidshem som ligger i närheten av förskolan för att;
  - förbereda de blivande skolbarnen på skolstarten genom att prata om skolan under vårterminen,
  - läsa litteratur om att börja skolan,
  - ha kontakt med skolan och besöka skolans lokal i slutet av vårterminen,
  - ha inskolning till skolan under maj för att barnen ska träffa sina blivande kompisar och förskollärare. En personal från förskolan följer då med och är några timmar med barnen på skolan,
  - ha en avslutningsfest för skolbarnen och deras föräldrar i av maj/juni,

Medarbetares uppdrag:

Förskolelärares uppdrag. Se Lpfö-98, reviderad 2010

Arbetslagets uppdrag Se Lpfö-98, reviderad 2010

Förskolechefens uppdrag Se Lpfö-98, reviderad 2010

Styrelsens/Huvudmannens uppdrag Se Sagans stadga

Mötes former	Vad och vem	När?
Avdelningsmöten	Personal avdelningsvis	
Pk möten	Förskolans personal	Varannan onsdag
Styrelsemöten		
Föräldramöten	Personal, Vårdnadshavare	1 gång per termin
Skydds/säkerhets gruppen	Krisgrupp	
Öråd	Arbetande personal,	En kort stund varje morgon